

HALL: 139 /2012

10 § Lausunto poliisin palveluverkoston kehittämisestä

Oheismateriaali: Sisäasiainministeriön poliisiosaston lausuntopyyntö. Palveluverkkokartat poliisilaitosalueittain. Muistio 4.12.2012.

Poliisin hallintorakenneuudistuksen, Pora III, valtakunnallinen hanke-työryhmä pyytää Nivalan kaupungin lausuntoa esitettävistä muutoksista poliisin palveluverkoston. Työryhmä on laatinut luonnoksen poliisin toimipisteiden sijoittumisen kriteereiksi ja kriteerien mukaisesta palveluverkostosta. Luonnokset esityksiksi ovat oheismateriaalina.

Lausunto tulee toimittaa keskiviikkoon 16.1.2013 mennessä. Kuntien osalta lausuntoa pyydetään niiltä kunnilta, joiden alueella poliisin palveluverkosto muuttuu. Muille kunnille materiaali toimitetaan tiedoksi. Muuta taustatietoa poliisin hallintorakenneuudistuksesta on saatavilla sisäasiainministeriön verkkosivuilla kohdassa Kehittämishankkeet, Poliisin hallinnon uudistaminen.

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston uudistaminen esitetään toteutettavaksi seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa kehitetään lähtökohtana nykyinen verkosto ja säilyttäen poliisitoiminnan taso sekä asiakaspalvelujen saatavuus nykyisen kaltaisena.
- Poliisin hallinnoiman toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat ja poliisiasemat. Nykyisestä kolmiportaisesta jaottelusta luovutaan.
- Poliisin asiakaspalveluja tarjotaan poliisiasemaverkoston lisäksi yhteispalvelupisteverkostosta, joka on nykyistä kattavampi ja poliisipalvelujen tarjonnaltaan monipuolisempi.
- Poliisiasemat sijoitetaan toiminnallisin perustein varmistuen valvonta- ja hälytystoiminnan sekä rikostorjunnan taso. Poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukainen poliisiasemien välinen etäisyys seuraa toiminnallisista, tilankäytöllisistä ja taloudellisista tekijöistä. Poliisiasemien sijoittelussa huomioidaan myös lupahallinnon tulevaisuuden tarpeet.
- Poliisitoiminnan resurssit varmistetaan harvaan asutuilla alueilla.
- Nykyiset poliisin palvelupisteet (a) säilytetään poliisin toimipisteinä ja muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, jos se on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ja niihin on sijoitettu monipuolisesti eri poliisitoimintoja, tai (b) kehitetään yhteispalvelupisteiksi luopuen poliisin omista toimitiloista, jos niissä tarjotaan

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Nivalassa 16.1.2013

Päivi Karikumpu
pöytäkirjanpitäjä

yksinomaan lupapalveluja tai niihin on sijoitettu vain yksittäisiä työntekijöitä.

- Kaikissa toimitiloissa pyritään toimitilakonseptin mukaiseen tilatehokkuuteen (poliisiasemilla enintään 45 m²/hlö, toimistotiloissa enintään 25 m²/hlö) pienentämällä nykyisiä toimitiloja tai siirtymällä uusiin pienempiin toimitiloihin.
- Toimipisteratkaisuissa ja tilankäytön tehostamisessa huomioidaan hallinnon tehostaminen ja sijoittaminen poliisin hallintorakenneuudistuksen mukaisessa uudessa poliisilaitosjaossa. Lisäksi tilankäytön tehostamisen näkökulmasta hyödynnetään täysimääräisesti Liikkuvan poliisin suunniteltu yhdistyminen paikallispoliisiin ja Keskusrikospoliisin alueellisten toimipisteiden määrän väheneminen.

Esityksen mukaan yhteispalveluverkoston hyödyntämisellä on keskeinen merkitys poliisin asiakaspalvelun alueellisen saatavuuden turvaamisessa. Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti pienimistä, pääosin lupapalveluja tarjoavista palvelupisteistä on tarkoitus kehittää yhteispalvelupisteitä. Palvelupisteiden kehittämisellä yhteispalvelupisteeksi tarkoitetaan omista, erillisistä toimitiloista luopumista ja palvelujen tarjoamista viranomaisten (kunnat ja valtion toimijat) yhteisestä palvelupisteestä. Käytännössä tämä koskee sellaisia poliisin toimipisteitä, joissa tällä hetkellä tarjotaan vain osa-aikaisesti (ajanvarauksella) lupapalveluja ja joihin on sijoitettu enintään kaksi työntekijää. Siirtymällä yhteispalveluun voidaan säilyttää vähintään nykyinen palvelutaso paikkakunnalla. Lupapalvelujen lisäksi yhteispalvelupisteissä tulee tarvittaessa olla poliisin käytössä olevia kuulustelu- ja tukitiloja, joilla voidaan varmistaa muiden poliisitoimintojen vähintään nykyinen taso ao. paikkakunnilla.

Esityksen mukaan nykyisistä poliisiasemista lakkautetaan vain Karkkilan poliisiasema. Lisäksi nykyisistä laajan poliisipalvelujen palvelupisteistä lakkautetaan neljä: Nivalan, Oulaisen ja Pyhäjärven palvelupisteet Jokilaaksojen poliisilaitoksen alueella ja Keravan palvelupiste Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen alueelta. Esityksen mukaan kaikki lakkautukset ovat poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukaisia. Ne lisäävät toiminnan tehokkuutta eivätkä heikennä poliisipalvelujen tasoa. Asiakaspalvelujen, mukaan lukien poliisihenkilöstön tarjoamisen lupapalvelujen saatavuus paikkakunnilla varmistetaan yhteispalvelupisteiden kautta.

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa uudistetaan edellä mainituin kriteerein. Kriteerien perusteella tehtävät muutokset eivät vaikuta poliisipalvelujen alueelliseen tasoon. Poliisiasemaverkosto ja asiakaspalvelujen alueellinen saatavuus eivät juuri muutu. Tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi useissa kohteissa.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Nivalassa 16.1.2013

Päivi Karikumpu
pöytäkirjanpitäjä

Jatkossa kaikki poliisin omat toimipisteet ovat statukseltaan poliisiasemia ja nykyisestä *poliisin palvelupiste* –nimityksestä luovutaan.

Palvelupisteistä 30 muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, mikä lisää poliisiasemien kokonaismäärän 109:een. Esityksen mukaan tällä muutoksella ei ole vaikutusta palvelutasoon. Pienimpiä palvelupisteitä (0-2 työntekijää) kehitetään yhteispalvelupisteiksi yhteensä 18 paikkakunnalla säilyttäen palvelujen nykyinen taso. Seitsemällä paikkakunnalla palvelupisteestä luovutaan kokonaan vähäisen kysynnän tai epätarkoituksenmukaisen sijainnin vuoksi. Näistä seitsemästä pisteestä 5 on kokonaan miehittämättömiä ja kahdessa työskentelee vain yksi työntekijä.

Tilatehokkuutta pyritään parantamaan poliisin toimintakyvystä tinkimättä vähintään 34 toimipisteessä luopumalla osasta tiloja tai siirtymällä uusiin, tehokkaampiin toimitiloihin samalla paikkakunnalla. Taloudellisesti merkittävimpiä näistä ovat Seinäjoen, Raahen, Hämeenlinnan, Pietarsaaren, Kouvolan, Vaasan, Iisalmen ja Raision toimipisteet.

Esityksen mukaan kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden arvioitu enimmäisvaikutus toimitilakustannuksia vähentävästi on noin 3,5 milj. euroa vuoden 2012 kustannustasolla. Arviota tarkennetaan ennen työryhmän esityksen luovuttamista. Jo aiemmin asetettua 2,8 milj. euron säästöä paikallispoliisin toimitilakustannuksista vuoteen 2016 mennessä voidaan kuitenkin edelleen pitää realistisena, joskin haastavana tavoitteena. Koko hankkeen tavoiteltu poliisihallinnon tilakustannusten säästö on 5 milj. euroa vuoden 2016 tasolla.

Kaupunginjohtajan esitys

Nivalan kaupunginhallitus toteaa poliisin hallintorakennemuutoksen, Pora III, valtakunnallisen hanketyöryhmän esityksestä seuraavaa:

Esitys toteutuessaan tarkoittaa sitä, että Nivalan nykyinen laajan poliisipalvelujen palvelupiste lakkaa ja toiminnot siirtyvät Ylivieskaan sekä Haapajärvelle asiakaspalvelun mahdollisesti siirtyessä yhteispalvelupisteeseen. Vuoden 2013 alusta toteutettujen työvoimatoimiston toimipisteiden järjestelyjen yhteydessä valtion taholta toimittiin samalla tavoin. Palvelut siirtyivät Nivalasta Ylivieskaan sekä Haapajärvelle. Kansalaisten etäisyydet työvoimahallinnon palveluihin ovat kasvaneet ja siten palvelujen saavutettavuus heille tärkeässä palvelussa on huomattavasti etähtynyt. Valtio on siirtänyt tehtäviä peruskunnalle, joihin tarvittavia resursseja ei valtio ole osoittanut. Tämä järjestely on aiheuttanut lisätyötä kaupungin toiminnoille työttömien sekä mahdollisesti syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden avustamisessa ja tukemisessa

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Nivalassa 16.1.2013

Päivi Karikumpu
pöytäkirjanpitäjä

Poliisin hallintorakennemuutoksen Pora III esityksen yhdeksi kriteeriksi todetaan, että poliisiasemat sijoitetaan toiminnallisista perusteista varmistuen valvonta- ja hälytystoiminnan sekä rikostorjunnan taso. Poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukainen poliisiasemien välinen etäisyys seuraa toiminnallisista, tilankäytöllisistä ja taloudellisista tekijöistä. Poliisiasemien sijoittelussa huomioidaan myös lupahallinnon tulevaisuuden tarpeet.

Nivalan kaupunki katsoo, että edellä mainittu kriteeri ei toteudu tehdyssä esityksessä. Nivala on vuodelta 2011 väkivaltatilastojen mukaan Suomen väkivaltaisinta kunta suhteutettuna asukaslukuun. Paikallisen poliisipalvelun etäännyessä Nivalasta asukkaiden turvattomuus lisääntyy huomattavasti.

Nivalan kaupunginhallitus esittää voimakkaan huolensa yleisen turvattomuuden kasvamisesta valtakunnassa ja poliisihallinnon järjestelyjen tuloksena tulevaisuudessa myös Nivalassa. Myös vanhemmat ovat esittäneet huolensa turvattomuuden kasvusta ja siten mm. Nivalan kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.11.2012 § 37 on esitetty aloite vanhempain viikonloppupartioinnin aloittamisesta taajama-alueella. Tämä osoittaa, että poliisin näkyvyys on liian vähäistä jo nykyisellään.

Poliisin läheisyys ja näkyvyys on rikosten ja turvattomuuden ennaltaehkäisyssä tärkeä asia. Poliisin tulee jatkossa entistä keskeisemmin näkyä kaupunkikuvassa ja siten poliisitoimintaa tulee parantaa Nivalan alueella nykyisestä. Kunnat eivät voi enää laajentaa palvelualikoimaansa siten, että ne myös huolehtisivat kuntansa alueen turvallisuudesta poliisin näkyvyyden vähetessä kuntakeskuksissa.

Edellä mainitun lisäksi todetaan, että Nivalan kaupungin saamien tietojen mukaan nykyiset vuonna 2010 poliisitoiminnalle sopivaksi kunnostetut toimitilat on vuokrattu poliisihallinnon käyttöön vuoden 2017 loppuun saakka. Esitetty järjestely taloudellisessa sekä tilojen käytömielessä aiheuttaa poliisihallinnolle myös lisäkustannuksia ainakin viiden vuoden tähtäimellä. Esitetty järjestely aiheuttaa turvattomuutta ja tätä Nivalan kaupunginhallitus ei voi hyväksyä.

Päätös

Yksimielisesti hyväksyttiin.

OTE:

hare@intermin.fi

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Nivalassa 16.1.2013

Päivi Karikumpu
pöytäkirjanpitäjä

